บทที่ 3

รูปแบบของโปรแกรมที่ใช้สร้างภาพ

3.1 ลักษณะโครงสร้างของโปรแกรมเพื่อสร้างภาพบนหน่วยจอภาพ

โปรแกรมที่ได้พัฒนาขึ้นเพื่อสร้างภาพบนหน่วยจอภาพ ประกอบด้วยส่วนของโปรแกรมแบ่งเป็นโมดุลต่าง ๆ ซึ่งแต่ละโมดุลก็ยังประกอบด้วยรูทีนหลายรูทีนด้วยกัน ความสัมพันธ์ของโมดุลต่าง ๆ แสดงดังรูปที่ 3.1 คำสั่งต่าง ๆ ของโปรแกรมสร้างภาพจัดเก็บไว้ในจานบันทึกข้อมูล เรียกว่า "PC-DISK" ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสร้างภาพด้วยโปรแกรมจัดเก็บไว้ในจานบันทึกข้อมูล เรียกว่า "DATA DISK"

3.2 หน้าที่และการทำงานของแต่ละโมดุล

จากโครงสร้างรวมของโปรแกรมสร้างภาพที่ได้พัฒนาขึ้น แต่ละโมดุลจะมีหน้าที่และการทำงาน ดังนี้คือ

3.2.1 โมดุลสร้างส่วนของภาพ ทำหน้าที่สร้างส่วนของภาพบนหน่วยจอภาพ โดยจะต้องกำหนดรายละเอียดในการสร้างของแต่ละส่วนไว้ก่อน ส่วนของภาพที่สร้างด้วยโปรแกรม ได้แก่ ส่วนโค้ง วงกลม วงรี รูปปิด และการลากเส้นเชื่อมโยง ซึ่งขั้นตอนการทำงานแสดงไว้ในผังงานที่ 3.1

3.2.2 โมดุลทำสำเนาส่วนของภาพ ทำหน้าที่สร้างสำเนาส่วนของภาพที่ได้สร้างไว้แล้ว ช่วยให้สามารถทำงานได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น ในการทำสำเนาส่วนของภาพ จำเป็นต้องทราบชื่อของภาพต้นแบบ และหมายเลขลำดับที่ของส่วนของภาพที่ต้องการด้วย ขั้นตอนการทำงาน แสดงไว้ในผังงานที่ 3.2

3.2.3 โมดุลดัดแปลงส่วนของภาพ ทำหน้าที่ช่วยให้สามารถสร้างภาพที่ต้องการได้รวดเร็วขึ้น โดยการนำเอาภาพที่มีอยู่แล้วมาจัดตำแหน่งส่วนของภาพหรือลบบางส่วนของภาพ ซึ่งขั้นตอนการทำงานของโมดุลดัดแปลงส่วนของภาพ แสดงไว้ในผังงานที่ 3.3

3.2.4 โมดุลแสดงภาพและข้อความ ทำหน้าที่นำภาพที่สร้างไว้ รวมทั้งข้อความต่าง ๆ แสดงบนหน่วยจอภาพ โดยสามารถกำหนดชื่อของภาพหรือชุดข้อความชุดใดก็ได้ ขั้นตอนการทำงานของโมดุลนี้ แสดงไว้ในผังงานที่ 3.4

3.2.5 โมดุลทำงานกับข้อความ ทำหน้าที่ช่วยให้ทำงานกับชุดข้อความที่ต้องการใส่ไว้ในภาพได้สะดวกขึ้น โดยอาจจะสร้างขึ้นใหม่ ทำสำเนาชุดข้อความหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไข สำหรับขั้นตอนการทำงาน แสดงไว้ในผังงานที่ 3.5

3.2.6 โมดุลจัดเตรียมจานบันทึกข้อมูล ทำหน้าที่จัดเตรียมจานบันทึกเพื่อใช้เก็บข้อมูลภาพ โดยที่จะทำการเตรียมให้สามารถทำงานกับโปรแกรมสร้างภาพ แผ่นจานบันทึกที่ไม่ได้กำหนดค่าเริ่มแรก (Initialize) จะไม่สามารถเก็บข้อมูลภาพไว้ได้ และสำหรับแผ่นจานบันทึกที่ใช้กับโปรแกรมสร้างภาพและเก็บภาพไว้ ถ้านำมากำหนดค่าเริ่มแรกใหม่ ข้อมูลที่เก็บไว้จะถูกทำลายทั้งหมด ขั้นตอนการทำงานของโมดุลนี้ แสดงไว้ในผังงานที่ 3.6

3.2.7 โมดุลสิ้นสุดการทำงาน ทำหน้าที่เก็บและรวบรวมสถิติการใช้งานของโมดุลต่าง ๆ โดยทำการเก็บสถิติการเรียกใช้งานของแต่ละโมดุลเท่านั้น ขั้นตอนการทำงาน แสดงไว้ในผังงานที่ 3.7

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

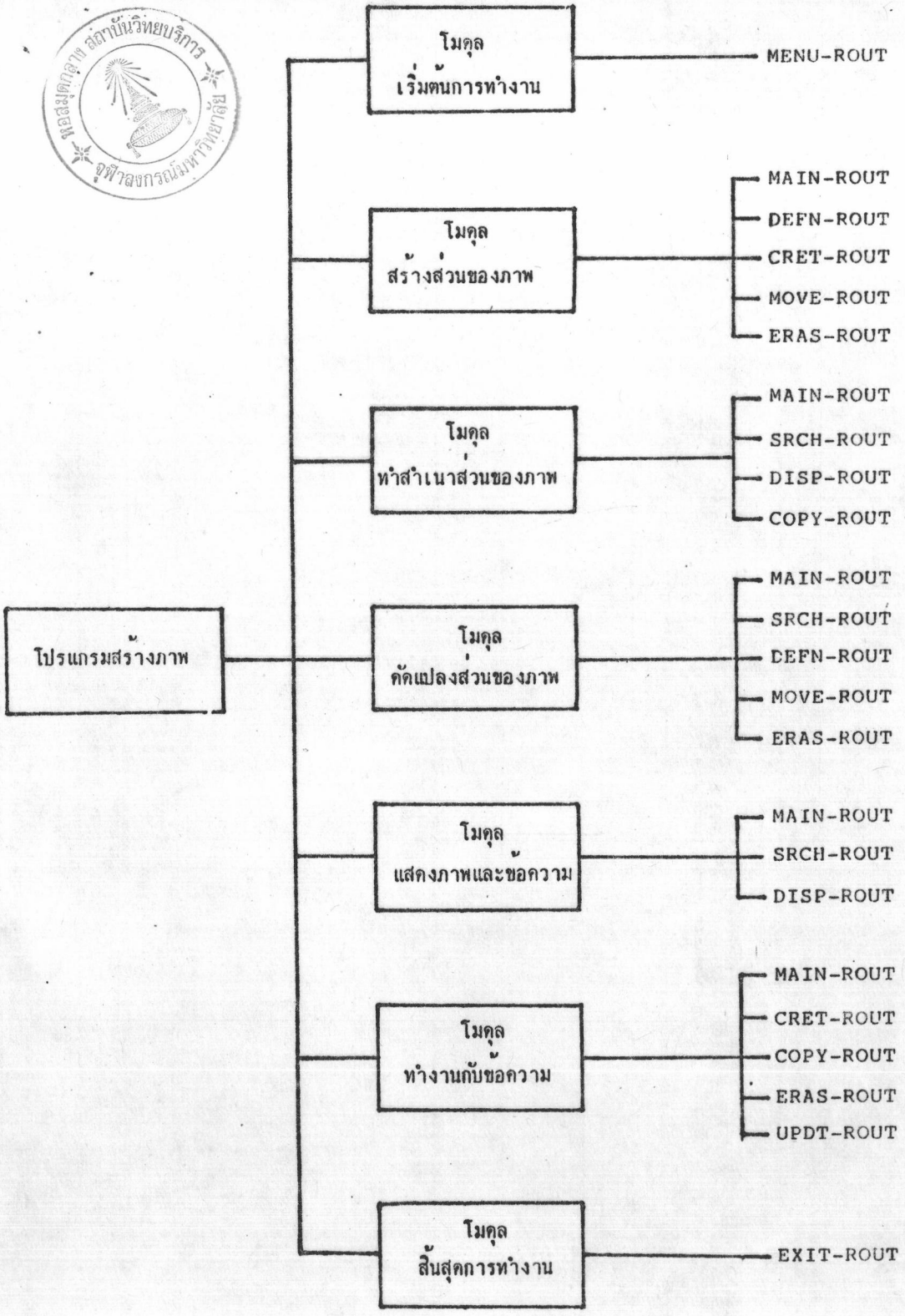

รูปที่ 3.1 แสดงโครงสร้างรวมของโปรแกรมเพื่อสร้างภาพบนหน่วยจอภาพ

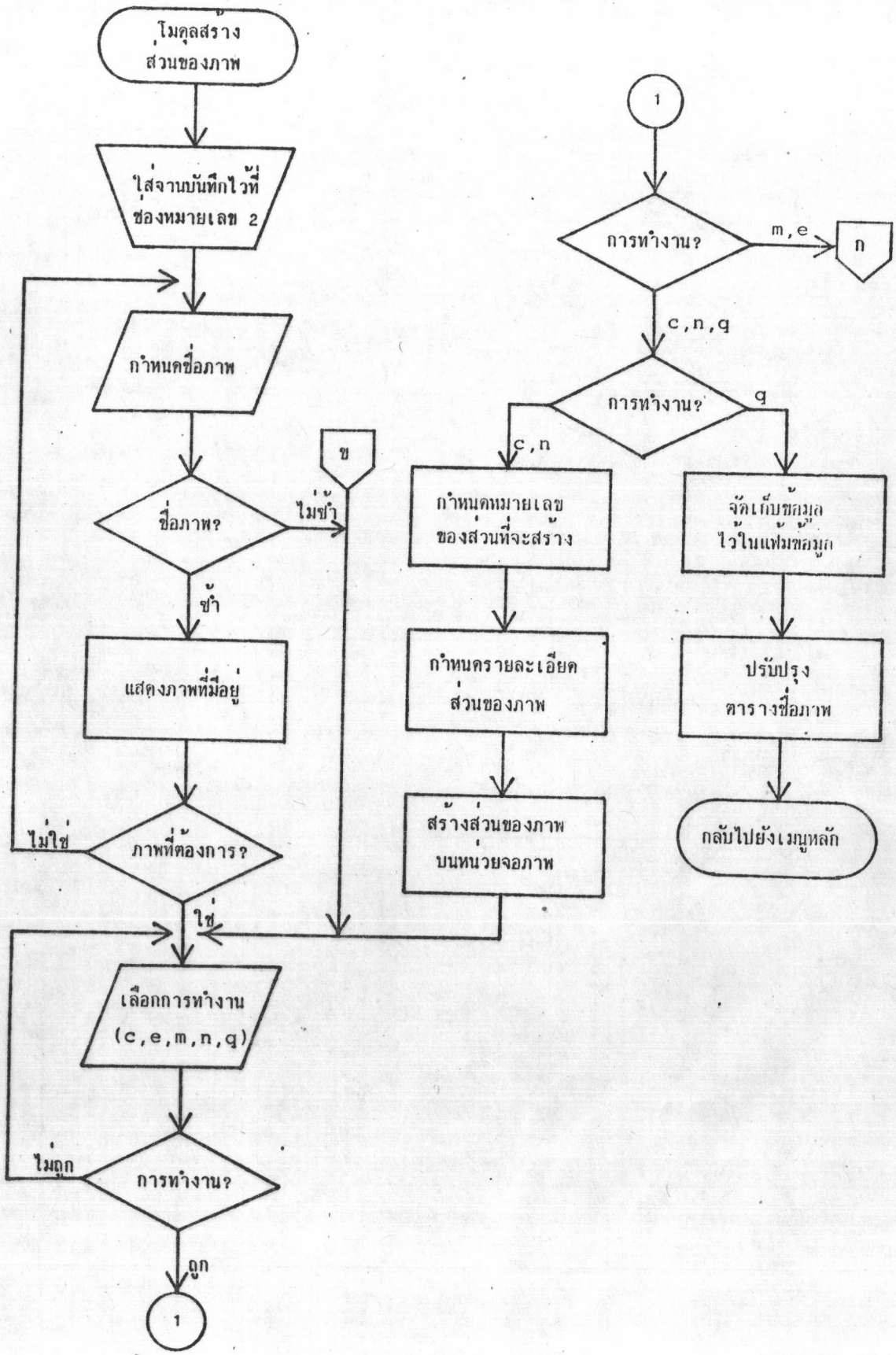

ผังงานที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการทำงานของโมดูลสร้างส่วนของภาพ

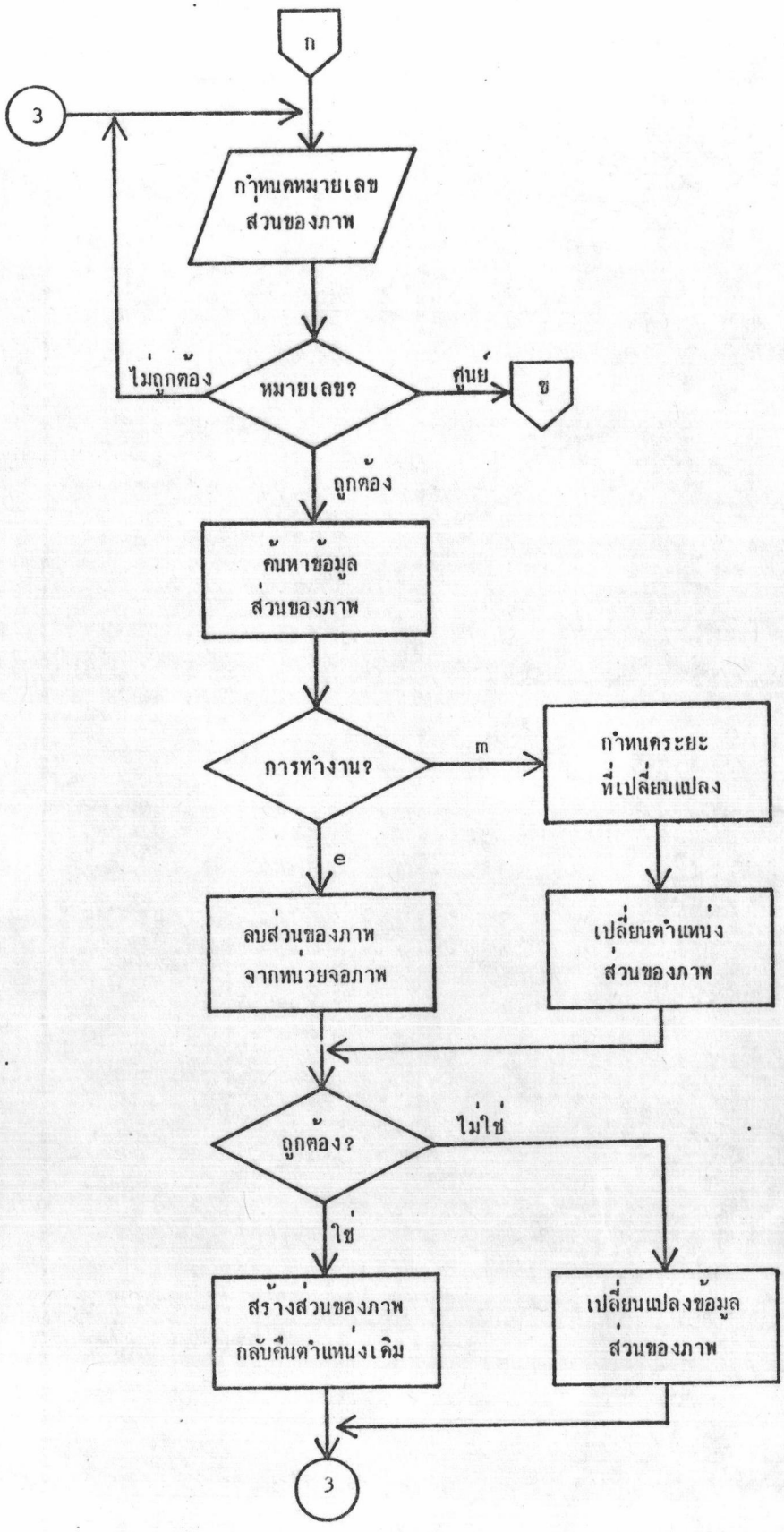

ผังงานที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการทำงานของโมดุลสร้างส่วนของภาพ (ต่อ)

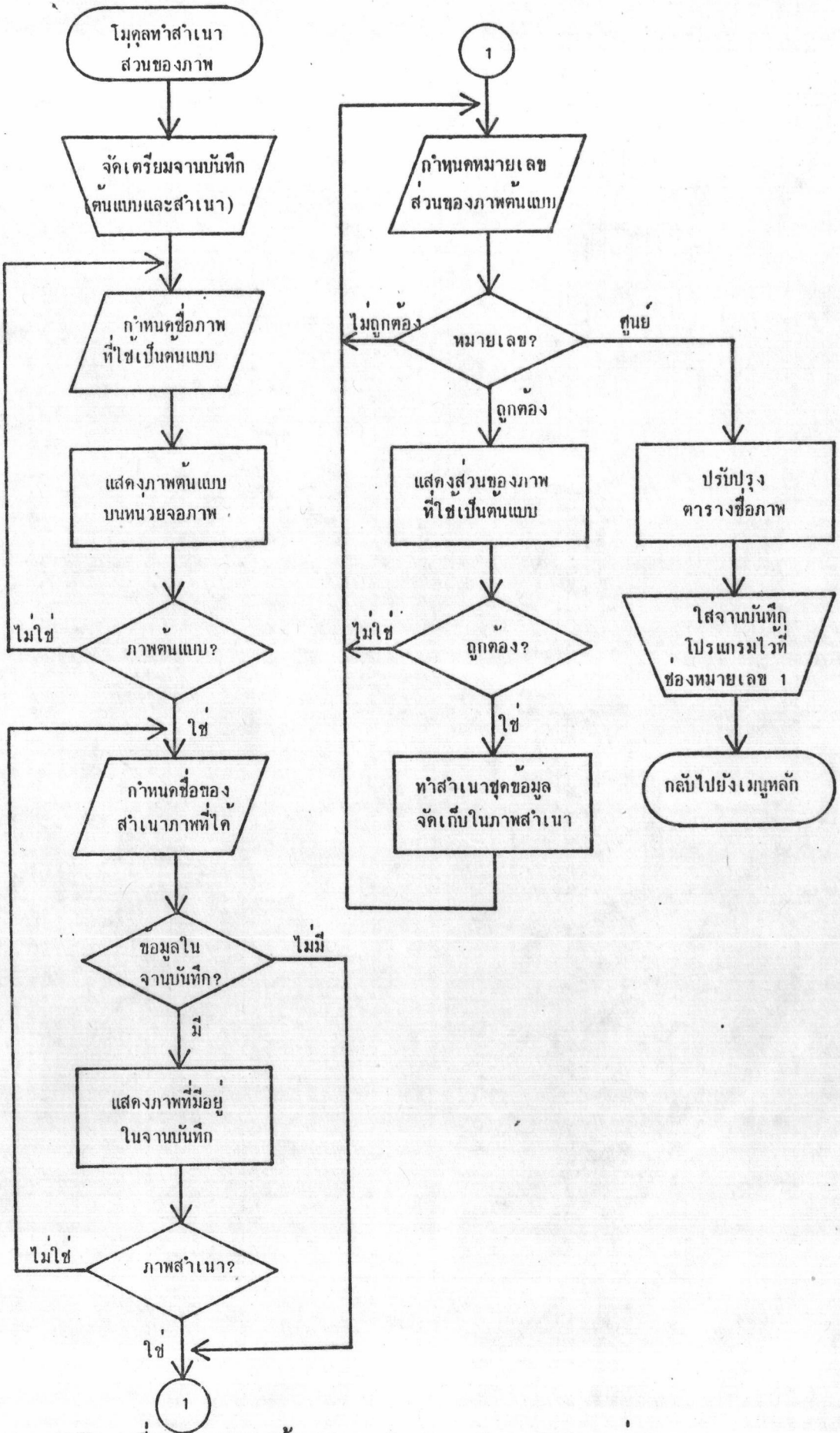

ผังงานที่ 3.2 แสดงขั้นตอนการทำงานของโมดุลทำสำเนาส่วนของภาพ

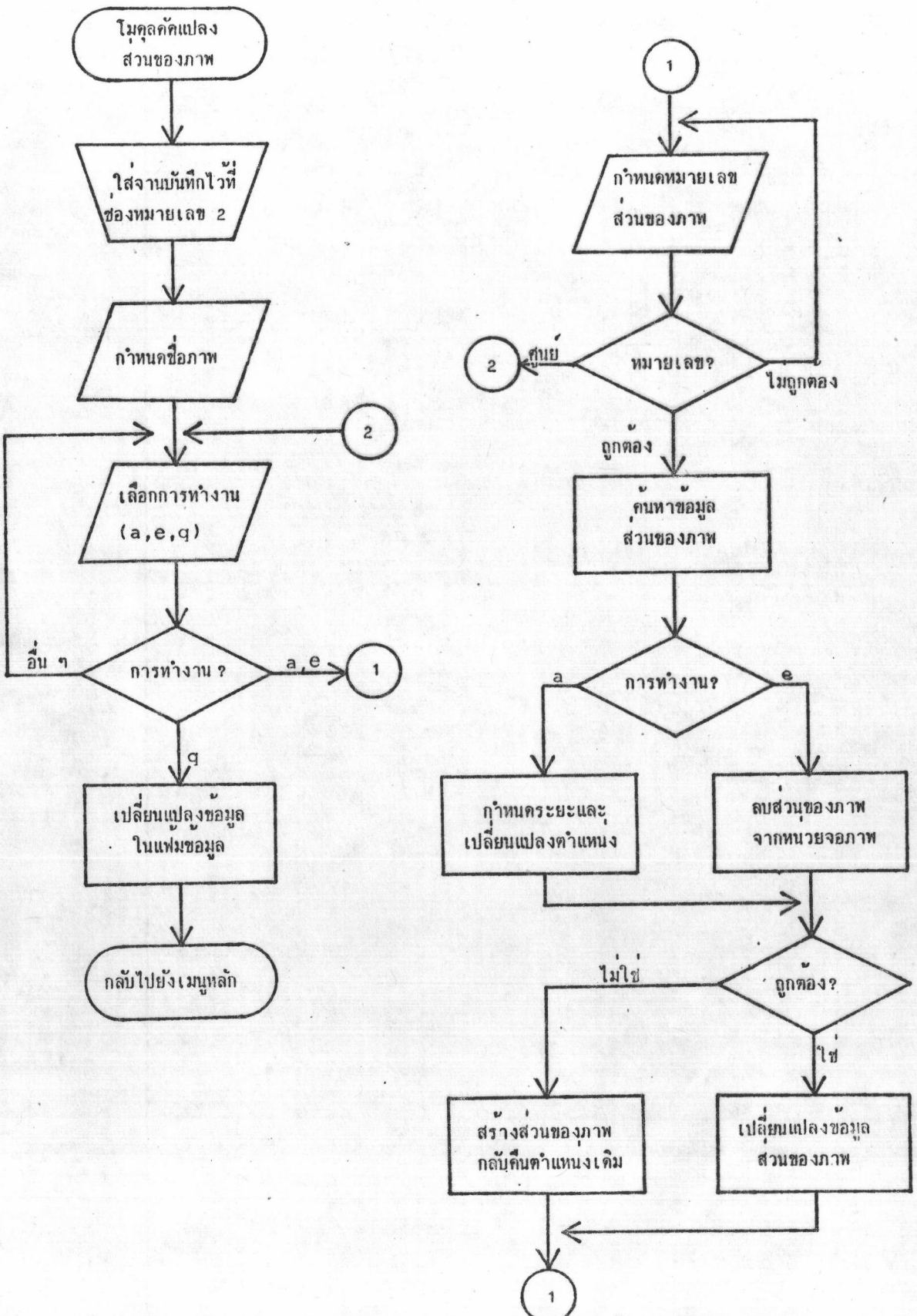

ผังงานที่ 3.3 แสดงขั้นตอนการทำงานของโมดุลดัดแปลงส่วนของภาพ

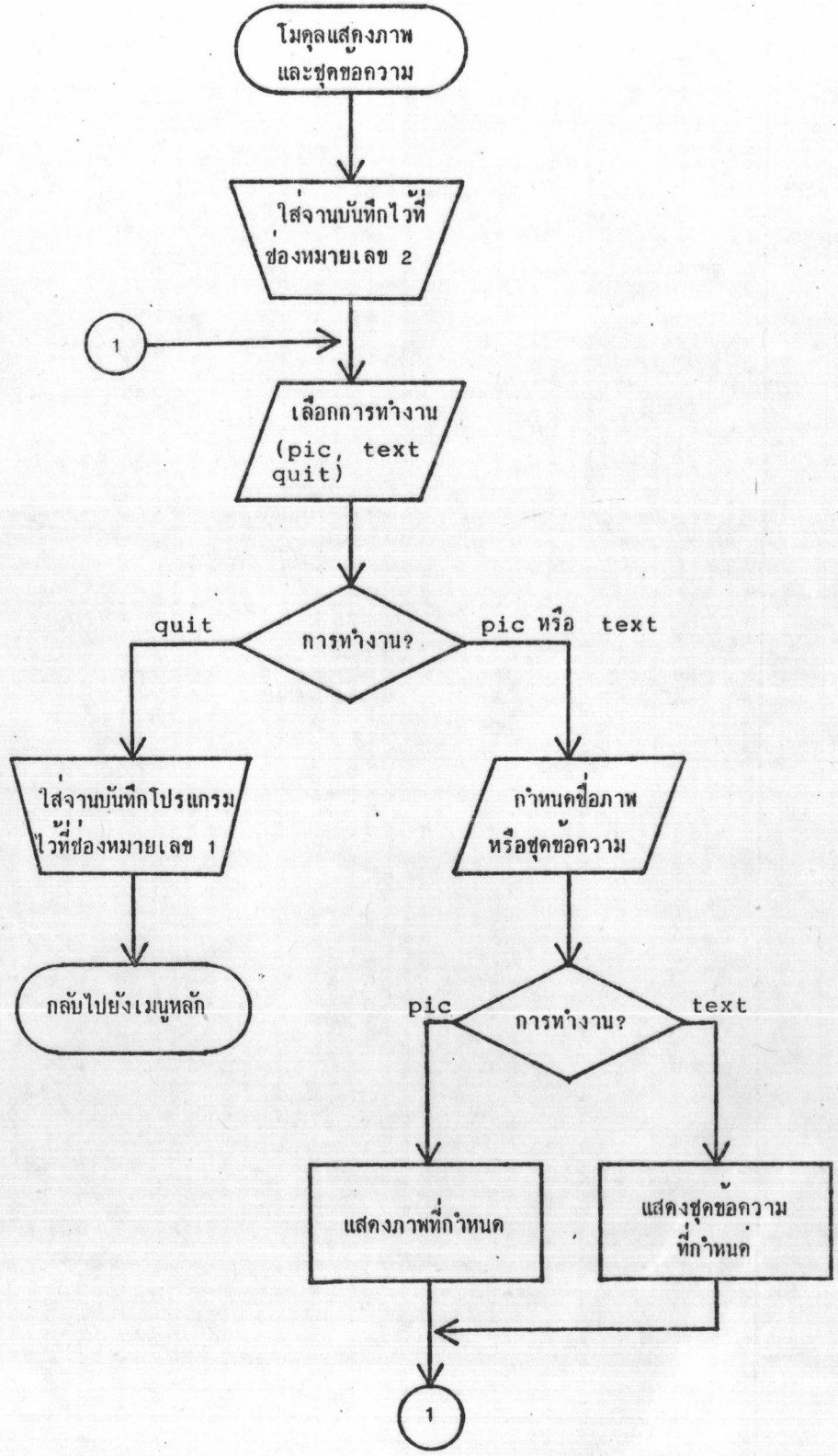

ผังงานที่ 3.4 แสดงขั้นตอนการทำงานของโมดุลแสดงภาพและชุดข้อความ

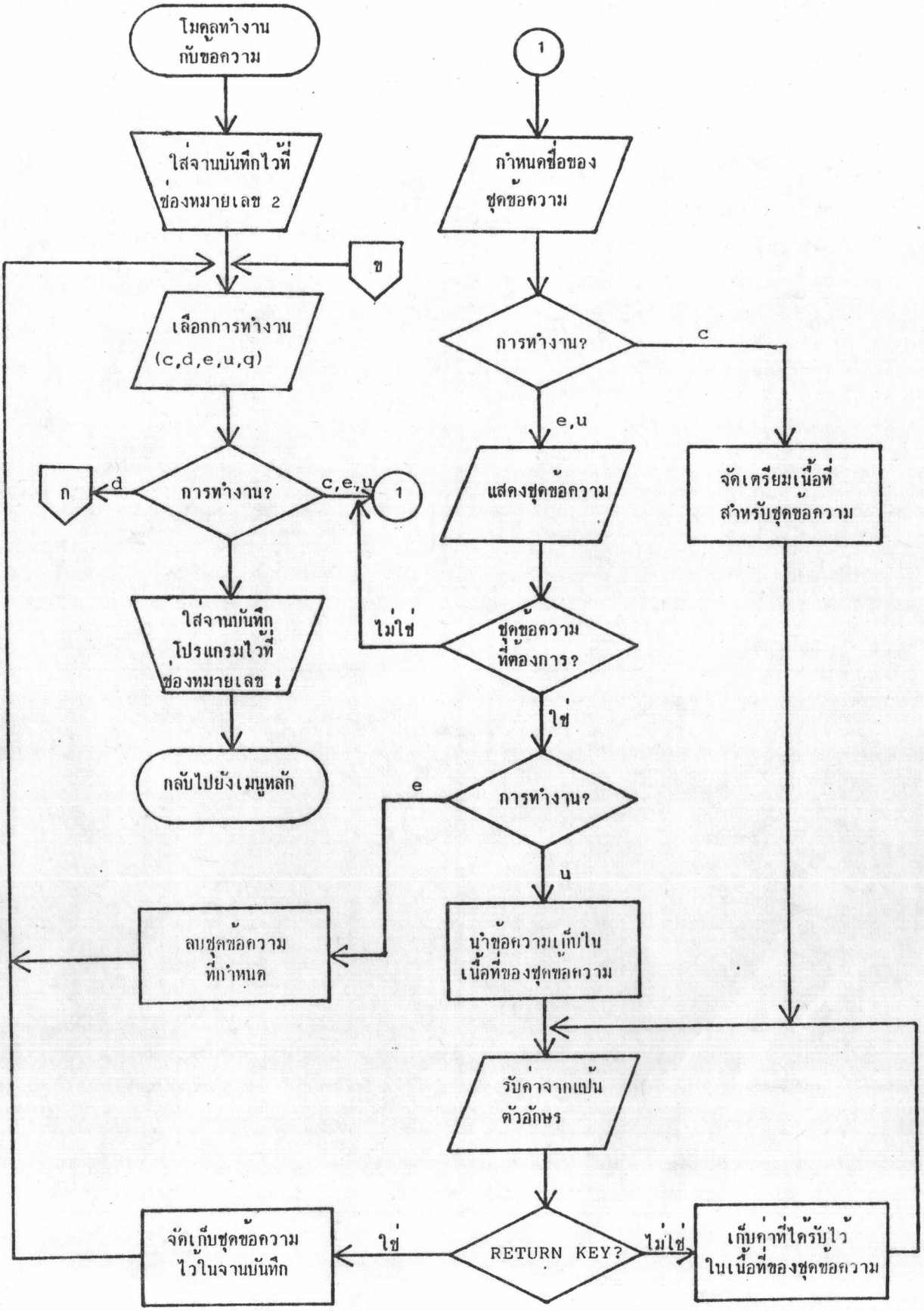

ผังงานที่ 3.5 แสดงขั้นตอนการทำงานของโมดูลทำงานกับข้อความ

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

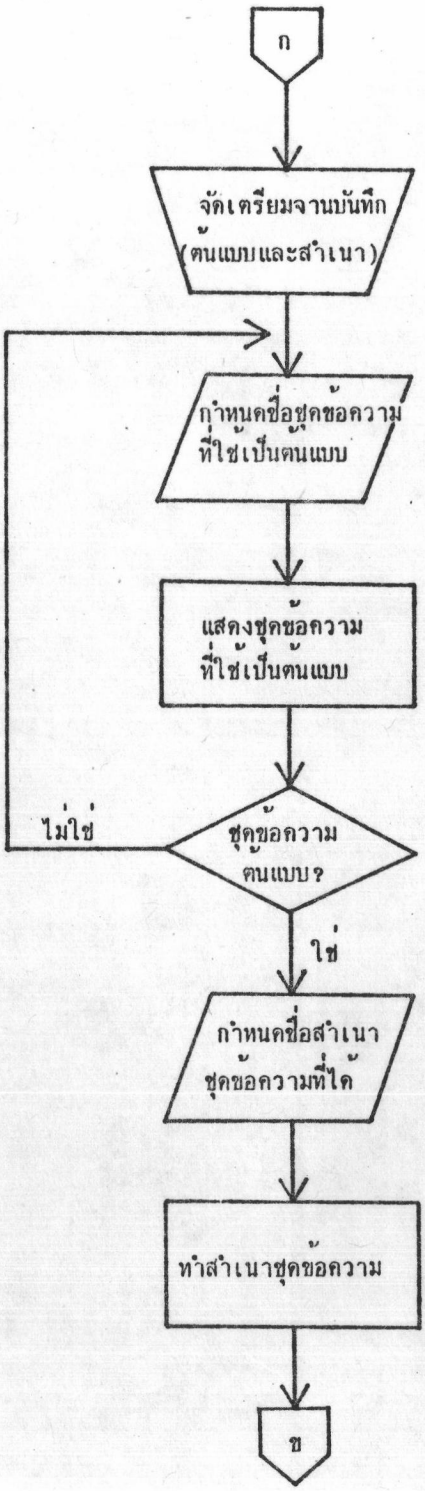

ผังงานที่ 3.5 แสดงขั้นตอนการทำงานของโมดูลทำงานกับข้อความ (ต่อ)

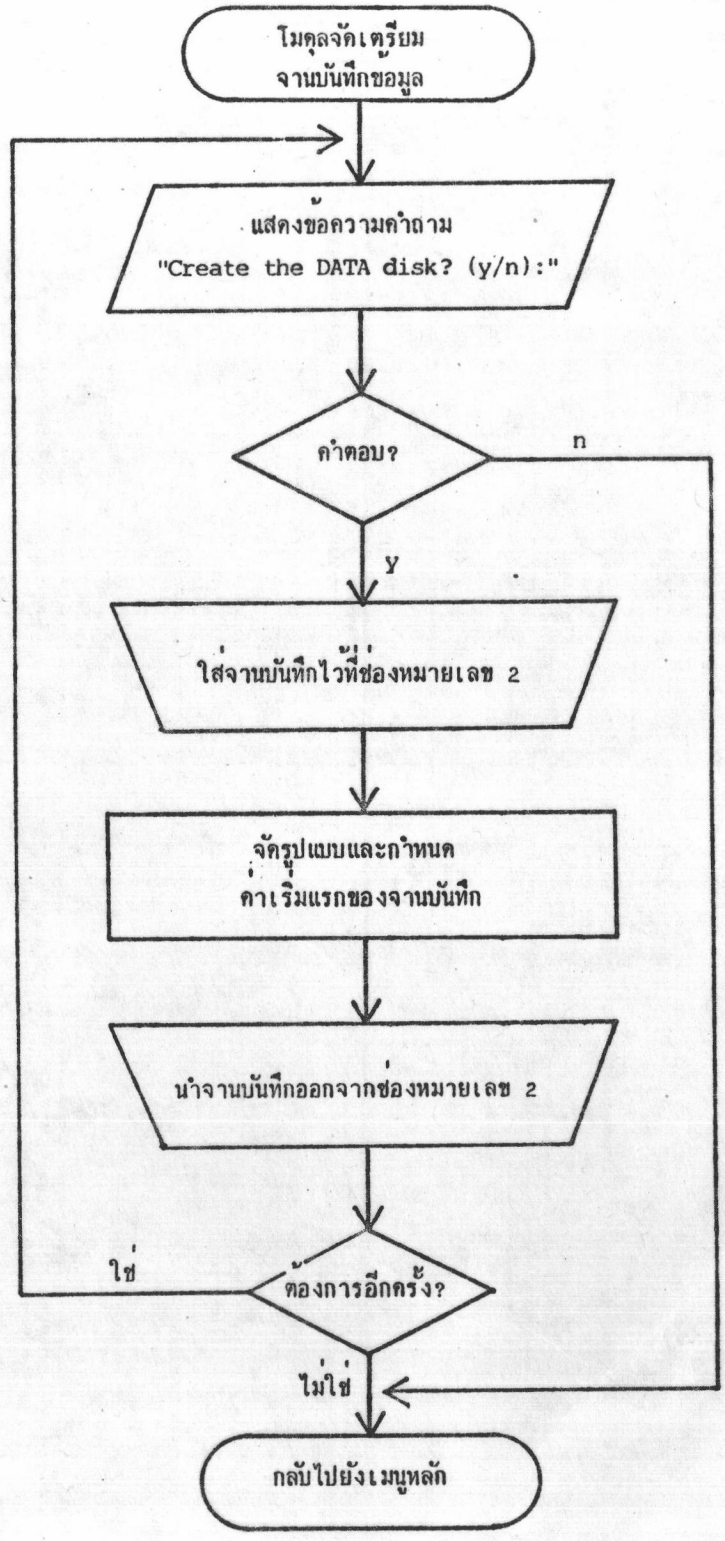

ผังงานที่ 3.6 แสดงขั้นตอนการทำงานของโมดุลจัดเตรียมจานบันทึกข้อมูล

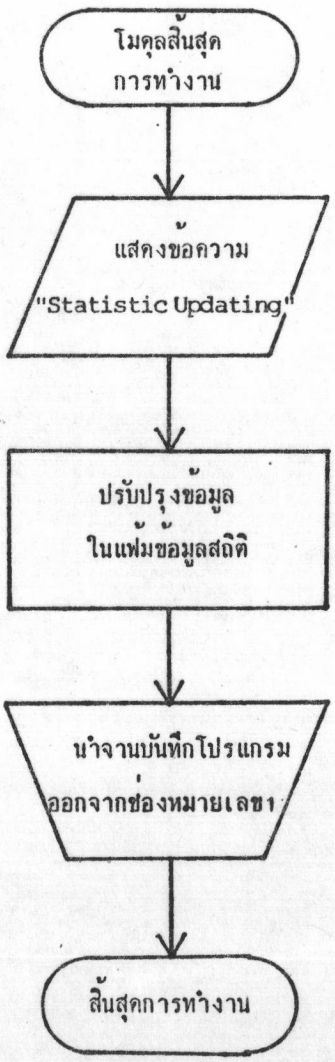

ผังงานที่ 3.7 แสดงขั้นตอนการทำงานของโมดุลสิ้นสุดการทำงาน

3.3 เทคนิคในการจัดเก็บรักษาภาพ

ภาพที่สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมสร้างภาพ จัดเก็บไว้ในแผ่นจานบันทึกข้อมูล เรียกว่า "DATA DISK" โดยจัดเก็บไว้เป็นแฟ้มข้อมูลแบบสุ่ม ข้อมูลที่จัดเก็บไว้จะเป็นข้อมูลรายละเอียดที่ใช้สร้างส่วนของภาพซึ่งจะนำไปสร้างเป็นสตริง (Strings) ก่อนที่จะนำไปเก็บไว้ในแฟ้มข้อมูล

3.3.1 รูปแบบของระเบียนข้อมูลของภาพ การสร้างส่วนของภาพแต่ละส่วนจำเป็นต้องกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ได้แก่ ชนิดส่วนของภาพ จำนวนจุดและตำแหน่งของจุดแต่ละจุดที่ใช้สร้างส่วนของภาพ ซึ่งรายละเอียดดังกล่าวจะนำไปสร้างเป็นชุดข้อมูล โดยมีรูปแบบของชุดข้อมูลของแต่ละส่วนของภาพ แสดงดังในรูปที่3.2

ลำดับที่	รายการข้อมูล	ความยาวเป็นไบท์	ค่าที่เป็นได้
1	ชนิดส่วนของภาพ	1	1-6 โดยที่ 1. ส่วนโค้ง 2. วงกลม 3. วงรี 4. การลากเส้นตรง 5. รูปปิด 6. สี่เหลี่ยมมุมฉาก
2	จำนวนจุดที่ใช้สร้างส่วนของภาพ	1	2-99 จุด
3	ชุดตำแหน่งของจุด (แต่ละตำแหน่งของจุด จะมีความยาวข้อมูล 4 ไบท์ แบ่งเป็นหมายเลขสดมภ์ 2 ไบท์ และหมายเลขแถวอีก 2 ไบท์)	4×จำนวนจุด	-

รูปที่ 3.2 แสดงรูปแบบของชุดข้อมูลของแต่ละส่วนของภาพ

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากชุดข้อมูลของแต่ละส่วนของภาพนำไปจัดสร้างเป็นระเบียนข้อมูลเพื่อจัดเก็บในแฟ้มข้อมูล รูปแบบของระเบียนข้อมูลของภาพ แสดงดังรูปที่3.3

นอกจากนี้ยังได้สร้างตารางชื่อของภาพแต่ละภาพที่จัดเก็บไว้ในแผ่นบันทึกข้อมูลเพื่อช่วยให้ทราบได้ว่า ภาพใดบ้างที่จัดเก็บไว้ และช่วยในการตรวจสอบและค้นหาชื่อภาพที่กำหนดอีกด้วย

ไบท์	. ชื่อขอบเขต	คำอธิบาย	ค่าที่เป็นได้
1-2	LP$	จำนวนส่วนย่อยที่อยู่ภายในระเบียน	1-21
3-4	CD$	การต่อเนื่องของระเบียนข้อมูล	0-ส่วนของภาพเริ่มต้นที่ระเบียนนี้ 1-ระเบียนนี้ยังคงเป็นข้อมูลของส่วนของภาพเดียวกับระเบียนข้อมูลที่แล้ว
5-8	NW$	ระยะห่างระหว่างตำแหน่งเดิมกับตำแหน่งใหม่ของส่วนของภาพ ระบุเป็นจำนวนคอลัมน์และแถว โดยไบท์ที่ 5-6 เป็นจำนวนคอลัมน์ และไบท์ที่ 7-8 เป็นจำนวนแถว	ถ้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของส่วนของภาพจะมีค่าเป็นศูนย์ จำนวนคอลัมน์ มีค่า 0-639 จำนวนแถว มีค่า 0-199
9-256	DA$	ชุดของรายละเอียดสำหรับสร้างส่วนของภาพ	string ความยาวตั้งแต่ 10-250 ไบท์

รูปที่3.3 แสดงรูปแบบของระเบียนข้อมูลของภาพ